

CRNA GORA
S K U P Š T I N A
Odbor za ljudska prava slobode
Broj 00-63-8/
Podgorica, 18. februar 2016. godine

Povodom razmatranja Informacije o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu, koju je dostavilo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Odbor za ljudska prava i slobode sa 59. i 60. sjednice, održanih 14. decembra 2015. godine i 18. februara 2016. godine, podnosi

I Z V J E Š T A J
O RAZMATRANJU INFORMACIJE O ZASTUPLJENOSTI MANJINSKIH
NARODA I DRUGIH MANJINSKIH NACIONALNIH ZAJEDNICA U DRŽAVNIM
ORGANIMA, ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE, ORGANIMA LOKALNIH
UPRAVA, SUDOVIMA I DRŽAVNOM TUŽILAŠTVU,
koju je Odboru za ljudska prava i slobode dostavilo Ministarstvo za ljudska i
manjinska prava

Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine je, cijeneći upoznavanje sa zastupljenošću manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu važnim za praćenje poštovanja manjinskih prava u Crnoj Gori, u funkciji kontrolne uloge Parlamenta, na osnovu Plana aktivnosti Odbora za 2015. godinu, sačinjenog na osnovu:

- Rezolucije Evropskog parlamenta o Crnoj Gori od 11. marta 2015. godine,
- Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore iz oktobra 2014. godine,
- Rezolucije 2030 (2015) PSSE,
- Programa rada Vlade Crne Gore za 2015. godinu,
- aktivnosti Skupštine Crne Gore i
- jednog broja nerealizovanih aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2014. godinu,

na 59. sjednici održanoj 14. decembra 2015. godine, na kojoj su, pored poslanika, članova Odbora, u skladu sa članom 67 stav 1 učestvovali dr Suad Numanović, ministar za ljudska i manjinska prava i Leon Gjokaj, generalni direktor Direktorata za unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava,

realizovanjem sedamnaeste aktivnosti iz Plana aktivnosti Odbora za 2015. godinu, razmotrio Informaciju o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu, koju je Odboru dostavilo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Informacija o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu pored statističkih pokazatelja, sadrži i Predlog mjera za obezbjeđivanje djelotvornog učešća i zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu Crne Gore, kao i za dosljedno

spvođenje ustavne i zakonske garancije o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave.

Odbor za ljudska prava i slobode u kontinuitetu posvećuje pažnju ovoj problematici. Na 47. sjednici, održanoj 5. marta 2015. godine, u skladu sa Planom aktivnosti za 2014. godinu, Odbor za ljudska prava i slobode je razmotrio Informaciju o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave, koju je dostavilo Ministarstvo za ljudska prava i slobode, o čemu je Kolegijumu predsjednika Skupštine podnio Izvještaj, koji je dostavljen i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava. Prethodno, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore 24. saziva na 44. sjednici, održanoj 27. jula 2011. godine, u skladu sa Planom aktivnosti za period od decembra 2010. do oktobra 2011. godine, razmotrio je Informaciju o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave, koju je ministar za ljudska i manjinska prava, u skladu sa članom 68 Poslovnika Skupštine Crne Gore (kontrolna uloga), podnio Odboru za ljudska prava i slobode.

Leon Gjokaj, generalni direktor Direktorata za unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava dao je uvodno obrazloženje o Informaciji o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu.

Saopštio je da je djelotvorno učešće i zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu Crne Gore jedan od najvažnijih segmenata njihove unutrašnje integracije. Bez prisustva predstavnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica na važnim mjestima u sistemu državnih i lokalnih vlasti, na mjestima gdje se kreira politika i donose odluke, nema njihove pune integracije, niti punog ostvarivanja prava. To je garantovano Ustavom Crne Gore, kao i brojnim zakonima, po principu afirmativne akcije. Rezultati istraživanja realizovanog u 2014. i 2015. godini mogu se djelimično upoređivati sa rezultatima istraživanja iz 2011. Podaci prikupljeni na osnovu upitnika odnose se na državne organe, organe državne uprave, lokalne uprave, sudove i Državno tužilaštvo.

U nacionalnom smislu zaposleni su se izjasnili kao: Crnogorci- 74,76%, Srbi- 11,24%, Albanci - 2,51%, Bošnjaci- 5,62%, Muslimani- 2,46%, Romi- 0,02%, Hrvati- 0,76% i ostali- 0,42%. Prikazujući uporedne podatke sa 2011. godinom, saopštio je da kod Srba postoji određeni rast, kod Albanaca je manje-više isto stanje, kod Bošnjaka je evidentan rast od 1,5%, kod Muslimana je isti nivo kao 2011. godine, kod Roma postoji procenat blagog rasta, a kod Hrvata stanje je kao 2011. godine. Istraživanjem su dobijeni podaci o polnoj, obrazovnoj i starosnoj strukturi zaposlenih.

Zaključio je da i dalje treba preduzimati brojne aktivnosti kako bi se u praksi realizovalo sve što je Ustavom i zakonom definisano. Naglasio je da princip afirmativne akcije jeste prepoznat Ustavom i zakonom i oni do sada nijesu zabilježili nijednu primjedbu u postupku zasnivanja radnog odnosa po ovom osnovu, niti su dobili primjedbu da je neko ostao bez posla zbog toga što pripada određenoj manjinskoj zajednici.

Zaključio je da je riječ o dugoročnom procesu i da je Crna Gora jedna od rijetkih zemalja gdje ovakva istraživanja sprovode državni organi.

Povodom razmatranja Informacije o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu Odbor za ljudska prava i slobode je većinom glasova (četiri „za“ i dva „uzdržana“) donio sledeći

ZAKLJUČAK

1. Odbor za ljudska prava i slobode je podržao Predlog mjera sadržanih u Informaciji o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu, koje je neophodno da preuzmu nadležni organi kako bi se obezbijedilo djelotvorno učešće i zastupljenost pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u političkom i javnom životu Crne Gore, kao i dosljedno sprovele Ustavne i zakonske garancije o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave, a kojima je utvrđeno da je potrebno:

- Obezbijediti dosledno sprovođenje člana 45 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (“Starješina državnog organa, prilikom donošenja odluke o izboru, mora voditi računa o ostvarivanju prava na srazmjernu zastupljenost pripadnika manjinskih naroda ili drugih manjinskih nacionalnih zajednica“);
- S obzirom na buduće aktivnosti u dijelu reforme javne uprave, obavezati starješine organa da, prilikom izrada planova potrebnog broja zaposlenih, pored stručnosti i referentnosti, moraju voditi računa o Ustavnim i zakonskim garancijama o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave;
- Sprovesti dugoročne aktivnosti u cilju školovanja i osposobljavanja određenog broja kadrova iz redova pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, uz finansijsku podršku države.

2. Odbor za ljudska prava i slobode konstatuje da je ostvaren određeni napredak u pogledu zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave, ali da je riječ o dugoročnom procesu, pa je i dalje potrebno preduzimati aktivnosti kako bi se postigla njihova srazmjerna zastupljenost.

3. Imajući u vidu važnost sprovođenja Ustavne i zakonske garancije o srazmjernoj zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima i organima državne uprave, Odbor za ljudska prava i slobode će i ubuduće nastaviti da prati poštovanje ljudskih i manjinskih prava u Crnoj Gori, a u okviru toga i zastupljenost manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalnih uprava, sudovima i Državnom tužilaštvu.

4. Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore dostaviće Zaključak Kolegijumu predsjednika Skupštine Crne Gore i Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, na dalji postupak.

PREDSJEDNIK ODBORA
dr Halil Duković